HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

מסורת הש"ס

ה) **שדם מגפתה.** שלא אמה אם נגף רגלה או ידה וכל חבורה שיצא ממנה דם כדאמר בפרק דם הנדה (נדה דף נה:) דם חלליה דהיינו דם הרוג קרוי משקה שנאמר ודם חלליה ישתה[ב] ודם מגפתו מפרש התם דדם חלליה הוי דמה לי קטליה כוליה מה לי קטליה פלגא וחצא כדם מגפתו דדם נעכר ונעשה חלב[ג] ודם מגפתה סתמיה שלא לרצון הוא וטמא: **יטמא חלב הבהמה שלא לרצון.** בתמיה שהרי דם מגפתה טהור דבהמה נאו בכלל חלב הוא. ומיהו דם שחיטה מכשר משום דאיתקש למים דכתיב (דברים יב) על הארץ תשפכנו כמים: ד) **מחמיר אני בחלב.** לטמאו אף שלא לרצון מגדם: **שהחולב.** לרפואת הבהמה שלא יזיקנה חלבה טמא דהא לרצון הוא והמקיז דם לבהמתו לרפואה טהור דדם מגפתה היא והחולב והחולב לרפואה טמא אף הנוטף שלא לרצון טמא: **אמרו לו.** אינו דומה שלא לרצון ליונא לרצון שהרי סלי זיתים וענבים יוכיחו שהמשקה כו': **שלא לרצון בסתמא.** וקתני טהורין דלא חייב משקה אי רבי יהודה קאמר לה קשיא ואי רבנן קאמרי כל שכן טהורין לרבי יהודה דהא מידי דלרבנן משקה הוא לרבי יהודה נאו משקה הוא וכ"ש מידי דלרבנן נאו משקה ואשתמ ומה זיתים וענבים כו'. והוא הדין מני למימרי נמי זיתים וענבים אזיתים וענבים דקתני לעיל דמודה בהו רבי יהודה דאף נאוכלין היוצא מהן אסור אנא הא אלימא ליה נאקשויי דתותים ורמונים דלאו בני סחיטה נינהו קתני לעיל דסתם אסור והכא קתני דאפי' זיתים וענבים סתמא נאו למשקה: **דגני דעתיה.** בהדיא ואמר לא ניחא לי והוי גילוי דעתא טפי מהכנסו נאוכלין: **ואיבעית אימא שאני סלי זיתים וענבים וכו'.** ודווקא נקט סלין שהמשקה הנוטף מהן נופל נארץ והולך נאיבוד הלכך סתמא לא ניחא ליה: **אפקורי מפקיר.** להוא משקה. אבל שאר כלים אפילו תותים ורמונים אימא לך סתמא למשקה:

בפגעין

בטיפה המלוכלכת בפי הדד דהוי משקה כסתם חלב דלאו נאוכל בעי ליה ומשני רב נחמן אמר רבה בר אבוה (ד) בתקיפה אחת שלא הניח טיפה המלוכלכת ע"פ הדד אמר רבא שתי תשובות בדבר חדא דקא חזינן ליה לפומיה דינוקא דמלא חלבא ועוד מקום חלב מעין הוא דהא תנן חלב האשה מטמא לרצון ושלא לרצון מאי היא דלא ניחא ליה וקתני מטמא פי' אלמא חשיבא כמעין מדמטמא שלא לרצון וכיון דחשוב כמעין גם בפי התינוק נמי יהא חשוב כמשקה כמו שאם היה מעין ואין צריך הכשר כך צריך לפרש דאת"ל דאינו מזיר מעין אנא נאומר דכמשקה חשיב מ"כ מאי צריך למימר שלא לרצון מאי היא כו' דמדקתני לרצון מטמא הו"מ למיפרך אלמא לרצון חשיב כי משקה ואשה דמניקה את בנה לרצון הוא אנא אמר רבא כו' עד ולרבא מקום חלב מעין הוא ולא צריך הכשר והתנן האשה שנטף חלב מדדיה ונפל נאויר התנור טמא וקשיא לן במאי איתכשר ואמר ר' יוחנן בטיפה המלוכלכת ע"פ הדד והשתא קשה לר"י מאי קאמר במאי איתכשר דמדבעי הכשר אלמא אוכל חשיב ליה וא"כ איך יטמא אוכל את התנור והא אין אוכל מטמא כלי ואומר ר"י דה"פ וקשיא לן במאי איתכשר כלומר לא מבעיא שאין התנור טמא אנא חלב הנוטף מדדיה גופה אמאי יהא טמא הא לא איתכשר ומשני בטיפה המלוכלכת ע"פ הדד ואותה טיפה עצמה המלוכלכת ע"פ הדד טמטמת התנור שהיא חשובה משקה ומשקה מטמא כלי כדאמרינן בפ' קמא דמכילתין (דף יג:) והשתא פריך שפיר לרבא דאמר דאפילו אמר לא ניחא לי מטמא חלב האשה דחשיב משקה והכא חשיב ליה אוכל אבל לר"י אמר רבה בר אבוה אמי שפיר דהכא דאמר לא ניחא לי ודאי חשיב ליה אוכל ונטף חלב מדדיה חשיב לא ניחא ליה כיון שהוא נופל נאויר תנור ואזיל נאיבוד דודאי לא ניחא ליה ועוד פריך התם לרבא מדתניא ט' משקין בזב הזיעה וליחה סרוחה והריעי טהורים מכלום דמעת עינו ודם מגפתו וחלב האשה מטמא טומאת משקין ברביעית רוקו וזובו ומימי רגליו מטמא טומאה חמורה בכל שהוא ואי אמרת מקום חלב מעין הוא חלב באשה נמי יטמא טומאה חמורה בכל שהוא חזבו ורוקו וקשה לרבי מאי קפריך לעולם מעין הוא ואפ"ה לא יטמא טומאה חמורה משום דבעינן דומיא דרוק כדאיתא בנדה (ד' ו.) מה רוק שמתגלגל ויוצא וחוזר ונבלע אף כל שמתגלגל ויוצא וחוזר ונבלע יצא חלב שבאשה שמתגלגל ויוצא ואינו חוזר ונבלע ותימה הוא לומר דמה שהוא חוזר ונבלע גרס לו ליחשב כמעין ומכל מקום ודאי כן הוא ולריך לומר דמה שהיה חושבו רבא כמעין להיות חשיב משקה בפי התינוק היינו משום דסלקא דעתיה שחוזר ונבלע ומייתי ראיה מן המשנה דחוזר ונבלע הוא מדקתני מטמא שלא לרצון דהיינו אמר לא ניחא לי מ"כ חוזר ונבלע הוא דאי נאו הכי אם אמר לא ניחא ליה לא יהיה מטמא והשתא פריך ליה מהכא דאינו חוזר ונבלע אלמא מקום חלב האשה נאו מעין הוא ופריך אי הכי קשה הא דקתני מטמא שלא לרצון ומשני מי סברת שלא לרצון דלא ניחא ליה לא שלא לרצון בסתמא דדעתיה דתינוק קרובה גבי חלב אבל אמר לא ניחא ליה טהור והכא דנטף חלב מדדיה ונפל לתוך התנור כאומר לא ניחא ליה חשיב דודאי לא ניחא ליה כיון שהלך לאיבוד והא דקאמר שלא לרצון בסתמא היינו כשנופל בקערה שאינו הולך לאיבוד דמהני טעמא דדעתיה דתינוק קרובה גבי חלב נאחשוביה אז כמשקה ובפי התינוק לעולם כאוכל חשיב והשתא קשה לר"י חדא דבשמעתא מסקינן איפכא לרצון בסתמא ושלא לרצון דאמר לא ניחא ליה ודומיא דהך דזיתים וענבים הוי ההוא דחלב האשה דאי נאו הכי לא שייך למימר יוכיחו וכ"ת ס"ל כאיבעית אימא דאמר שאני סלי זיתים וענבים כיון דלאיבוד קיימא אפקורי מפקר להו אכתי קשה דדומיא דהכי אית נן למימר בחלב האשה דחזיל לאיבוד וא"כ היינו באומר לא ניחא ליה והתם מטמא דוקא סתמא אבל לא ניחא ליה טהור ועוד קשה לרבי מאי קאמר התם אנא קשה הא מתני' וקאמר נמי מי סברת שלא לרצון לא ניחא ליה וקאמר דלא ניחא (ה) טהור ואמאי והא טעמא שלא לרצון טמא היינו משום דחשיב דם מגפתו דדם נעכר ונעשה חלב כדפי' לעיל וא"כ גם אמר לא ניחא ליה נמי יהא טמא. מ"ר:

מי

ה) מכאן שייך עוד לעמוד הקודם, ו) [במדבר כג], ז) [נדה נו.], ד) ע"כ שייך לעמוד הקודם,

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה ממחיר וכו' שדמה טהור. נ"ב ובתוספות יו"ט סוף פס' מכשירין מתרץ קושיא זו דבאמת דם בהמה לשמיה ע"כ מוכרח אמר מדם הקזה והחולב לרפוא' ע"ש: (ב) ד"ה לא לרצון וכו' לא ניחא לי תניא כל"ל ואות ד' נמחק: (ג) **בא"ד** התירו לה למגע טמא מת: (ד) **בא"ד** אמר רבה בר אבוה שינוק בתקיפה: (ה) **בא"ד** וקאמר דלא ניחא ליה טהור:

עין משפט נר מצוה

ו א ב מיי' פ"י מהלכות טומאות אוכלין הל"ג: ז ג מיי' פ"ח שם הלכה ב ופ"י הלכה יג:

רבינו חננאל

אמרו לו זיתים וענבים יוכיחו שהמשקין היוצא מהן לרצון טמאין. פי' מקבלין טומאה, מפני שהן משקין והמשקין אין צריכין הכשר, ושלא לרצון טהורין כלומר אוכלין הן, וכיון שלא הוכשרו אינן מטמאין. ובאנו להעמיד משנה זו לרצון דניחא ליה, שלא לרצון בסתמא, להודיע כי אפילו זיתים וענבים דבני סחיטה נינהו סתמא אוכל הן, וכ"ש תותים ורמונים. **ואמרינן לא,** פירוש לרצון דמתניתין בסתמא וכל סתם משקה הוא חשוב, ופירוש שלא לרצון דגלי אדעתא בפירוש שאין רצונו להוציא מהן משקין. **איבעית** (תימא) [אימא] שאני סלי זיתים וענבים כיון שהסלין לאו בני קיבול משקה הן, דבר ידוע הוא שכל משקה השותת מהן לעפר (ו)הולך וזהו לאיבוד, כאילו מעיקרא הפקירן וכשאינן חשובין, ולפיכך הן טהורין. **תוב** אתינן לפרושי דרבנן מודו ליה לר' יהודה בשאר פירות מיהא דתניא סוחטין

מחמיר אני בחלב מבדם שהחולב לרפואה טמא והמקיז לרפואה טהור. ג"כ מאי דמטמינן חלב האשה לא מחמת דם הוא דדם נעכר ונעשה חלב דא"כ חולב לרפואה טהור כמו דם אנא ודאי משום דכתיב ותפתח את נאד החלב ואומר רבי דבחנם נקט חולב לרפואה דהכי נמי הו"מ דהשיב לרבנן מחלב בהמה גופה שדמה טהור (א) וחלבה טמא דם אנא משום דכתיב ותפתח את נאד החלב וא"כ שלא לרצון נמי מהאי טעמא יהא טמא. מ"ר: **סלי זיתים וענבים יוכיחו שמשקה היוצא מהן לרצון טמא שלא לרצון טהור.** בשילרי מסכת מכשירין מסיים לא אם אמרת בסלי זיתים וענבים שהרי תחילתו אוכל וסופו משקה תאמרו בחלב שתחילתו וסופו משקה: **מאי לאו לרצון דניחא ליה ושלא לרצון בסתמא.** ולרצון ושלא לרצון דגבי חלב אשה ליכא למימר דמיירי בשלא לרצון בסתמא ודווקא בסתמא אבל אמר לא ניחא לי אינו מטמא דהא לפי מה שפירשתי הטעם משום דם מגפתה אפי' אמר לא ניחא לי נמי מטמא אנא משמע דשלא לרצון דקתני בכולהו באשה ובהמה וזיתים וענבים מיירי בכל עניין בין מסתמא בין אמר לא ניחא לי: **תותים ורימונים דלאו בני סחיטה נינהו.** תימה לי מאי קשה דילמא הא דתניא לעיל גבי תותים ורמונים למשקין ולסתם היוצא מהן אסור הכ"מ במשך דוקא והכא בלא משך איירי הלכך שלא לרצון דהיינו בסתמא לא חשיב משקה: **לא לרצון בסתמא ושלא לרצון דגלי דעתיה דאמר לא ניחא לי.**

(ב) דתניא התם בכריתות פרק אמרו לו (דף יג.) התירו (ג) לו למגע טמא מת להניק את בנה ובנה טהור ופריך בנה אמאי טהור כיון דינק חלב איטמי ליה מחלב וכי תימא לא איתכשר איתכשר בטיפה המלוכלכת ע"פ הדד ואע"ג דחלב האשה משקה הוא ואין צריך הכשר [משמע ליה] דמה שהוא בפי התינוק שהתינוק יונק חשיב כאוכל וצריך הכשר לפי שזהו מאכלו של תינוק וקאמר דאיתכשר

(ד) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(ה) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(ו) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(ז) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(ח) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(ט) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(י) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(יא) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(יב) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(יג) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(יד) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(טו) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(טז) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(יז) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(יח) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(יט) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(כ) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(כא) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(כב) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(כג) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(כד) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(כה) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(כו) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(כז) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(כח) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(כט) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(ל) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(לא) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(לב) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(לג) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(לד) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(לה) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(לו) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(לז) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(לח) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(לט) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(מ) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(מא) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(מב) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(מג) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(מד) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(מה) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(מו) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(מז) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(מח) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(מט) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(נ) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(נא) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(נב) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(נג) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(נד) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(נה) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(נו) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(נז) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(נח) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(נט) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(ס) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(סא) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(סב) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(סג) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(סד) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(סה) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(סו) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(סז) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(סח) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(סט) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(ע) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(עא) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(עב) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(עג) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(עד) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(עה) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(עו) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(עז) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(עח) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(עט) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(פ) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(פא) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(פב) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(פג) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(פד) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(פה) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(פו) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(פז) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(פח) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(פט) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(צ) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(צא) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(צב) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(צג) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(צד) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(צה) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(צו) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(צז) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(צח) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(צט) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(ק) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קא) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קב) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קג) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קד) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קה) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קו) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קז) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קח) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קט) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קי) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קיא) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קיב) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קיג) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קיד) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קטו) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קטז) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קיז) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קיח) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קיט) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קכ) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קכא) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קכב) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קכג) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קכד) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קכה) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קכו) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קכז) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קכח) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קכט) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קל) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קלא) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קלב) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קלג) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קלד) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קלה) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קלו) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קלז) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קלח) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קלט) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קמ) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קמא) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קמב) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קמג) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קמד) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קמה) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קמו) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קמז) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קמח) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קמט) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קנ) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קנא) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קנב) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קנג) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קנד) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קנה) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קנו) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קנז) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קנח) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קנט) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קס) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קסא) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קסב) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קסג) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קסד) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קסה) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קסו) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קסז) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קסח) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קסט) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קע) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קעא) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קעב) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קעג) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קעד) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קעה) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קעו) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קעז) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קעח) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קעט) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קפ) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קפא) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קפב) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קפג) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קפד) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קפה) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קפו) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קפז) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קפח) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קפט) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קצ) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קצא) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קצב) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קצג) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קצד) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קצה) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קצו) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קצז) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קצח) בא"ד אמר רבה בר אבוה

(קצ